

Чумак Л.Ф.

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Зовнішня середа має значний вплив на діяльність кожного підприємства. Формування стратегій підприємства напряду залежить не тільки від бажаних цілей, але й від можливостей підприємства як теперішніх так й майбутніх. Тому стратегічні рішення базуються на можливості реалізації потенціалу підприємства й ефективного використання ресурсів. У зв'язку із цим актуальним є й створення або вибір інструментальних засобів, які дають можливість виявити й оцінити потенціал підприємства, що послужить основою для розробки стратегій підприємства.

Структура виробничого потенціалу підприємства складається з засобів виробництва, потенціалу технічного персоналу, потенціалу землі й природно-кліматичних умов, потенціалу основних й оборотних фондів, нематеріальних активів, а також потенціалу відтворення (інноваційний й інвестиційний), фінансового потенціал.

Однієї з основних складових потенціалу є виробничий потенціал. Формування й нарощування виробничого потенціалу, а також його успішна взаємодія з постійно мінливим зовнішнім середовищем і буде становити стратегії підприємства.

При оцінці виробничого потенціалу підприємства проводиться аналіз поточного стану підприємства. По основним складової (виробничої, матеріальної, кадрової) проводиться аналіз їхнього руху. Із цією метою використовуються коефіцієнти відновлення, вибуття, приросту ОФ, коефіцієнт нерівномірності поставок матеріалів, коефіцієнт обороту по прийому кадрів, коефіцієнт обороту по вибуттю, коефіцієнти плинності й сталості кадрів.

Потім оцінюється поточний стан, для чого розраховуються коефіцієнт зношування, придатності ОФ, коефіцієнт використання наявного встаткування, фонд часу використання встаткування й виробничих потужностей, фактичний і плановий коефіцієнт забезпеченості матеріальними ресурсами, середньорічне вироблення продукції одним працюючої й показники балансу робочого часу.

Величезну роль для оцінки потенціалу грають коефіцієнти ефективності

використання складових - фондівддача, фондоємність, коефіцієнт завантаження встаткування, рентабельність ОФ, коефіцієнт змінності, матеріалівддача продукції, матеріалоємність продукції, питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції, коефіцієнт використання матеріалів, зміна середнього заробітку робітників за період, зміну середньорічного вироблення, невиробничі витрати робочого часу, економія (перевитрата) ФЗП.

Після проведеної оцінки виробничого потенціалу підприємства робляться висновки про відповідність наявного потенціалу перспективним цілям розвитку. Якщо наявний рівень потенціалу достатній для досягнення поставлених цілей, то стратегія розвитку будується на наявній базі з урахуванням змін зовнішніх факторів.